

Kokkuvõtte teemal: Kevadised tööd mesilas ja ettevalmistumine suveks lamavtarudes.

Aeg ja koht: Lääne-Virumaa Mesinike Seltsi mesinike õppe- ja teabepäeval, Inju külas, 21.04.2011.a.

Lektor: Maire Valtin, Lektorileping PR-7-1.4-47

Peale pikka ja lumerohket talve on alati tähtis varakult uurida, milline on pere toiduvaru. Sellest annab märku rahutu sumin ja varane väljalend. Sumisemise põhjuseks võib olla ka ema varane munema hakkamine ja pere üle soojenemine. Toidupuuduse korral on võimalik anda taru peale kandipätsike, mis päästab pere näljasurmast. Tänavu oli see väga oluline ettevõtmine. Järgmisena tuleb kindlasti esimeste soojade ilmade saabudes vähendada pesa suurust üleliigsete raamide ära võtmisega. Nõrgaks jäänud pered hakkavad paremini arenema. Väga nõrgad pered aga ühendatakse teise samasugusega. Kindlasti tuleb kontrollida ema ja haudme olemasolu peres. Perede laiendamist alustatakse ülesehitatud raamide andmisega. Hea pajunektari korje korral, kui pered hakkavad jõudsamalt kasvama, võib hakata lisama kärjepõhjadega raame. Lamavtaru korral on oluline panna peale magasin (ülesehitatud raamidega) juba siis kui all on 12 raami. Et mesilased tuleksid paremini üles magasin, peaks võtma alt ühe munadega raami ja asetama üles korpuse raamide vahele. Mesilased ei taha tulla üles kui alumistel raamid on juba tugev meerant ülemises servas. Aitab hästi kui panna magasin alla paar kärjepõhjadega raami. Alles siis kui korpus on mesilasi täis, tuleb hakata peret laiendama taru taskuosa poole kärjepõhjade lisamisega. Nüüd kui alumine korrus on raame täis, võetakse ära vana ema, kes tavaliselt muneb all paremas servas. Kui emavahetust planeeritakse, siis nüüd on paras aeg vana ema ära võtta ja anda uus ema. Samas eraldatakse noore emaga osa (10 raami) põhjani ulatuva vahelauaga, millesse on pandud emalahutusvõre. Peab jälgima, et järgmine raam peale emalahutusvõret oleks emale munemise raam, mitte meeraam. Peale noore ema andmist võib ka taskuosale panna peale emalahutusvõre ja panna peale magasin. Kui asetada raamid suuremate vahedega kui tavaliselt, siis ei tule ema üles munema ja emalahutusvõret pole vaja. Need kümme raami, kuhu nüüd sai noor ema, ongi talvepesa. Kümme raami on talvepesaks liiga palju. Siit võib võtta osa raame haudmega sügisel mõne teise pere tarbeks, kus on hauet vähem. Kui on väga soojad ilmad, võib avada ka tagumise lennuava. Sülemlemise vältimiseks tuleb peredelt, kus on liiga palju hauet seda ära võtta ja anda peredele, kus on hauet vähem. Sellega ühtlustame peresid ja viime nad paraja suuruse ni peakorje ajaks.

Kui ema on peres lõpetanud munemise, mis on selge märk sülemlemise meeleolust, siis teen taskuosas 8-9 raamise pere, kuhu panen noore paarunud ema (puuris) või ilusa emakupu. Põhiperest eraldan selle põhjani ulatuva vahelauaga. Avan tagumise lennuava. Taru keeran 180 kraadi ja tagumine lennuava on nüüd esimene ja kõik lennumesilased saavad tehtud võrsikpere omaks. Ülejäänud osast võtan maha kõik emakupud, võtan ära ka hauet teiste perede tarbeks,

annan asemele raame emale munemiseks ja pere hakkab uuesti tööle. See meetod kehtib ainult rahulike mesilaste puhul.

Kui peres on tõsine sülemlemistung ja mesilased on paralad metslased, siis tuleb taru oma koha pealt tõsta umbes 2m paremale ja samasugune tühi taru panna 2m vasakule poole. Raamid jaotatakse võrdselt pooleks kahe taru vahel jälgides, et mõlemale tarule jääb hauet ja sööta. Ema otsimine pole oluline. Paari tunni pärast näete mesilasi taru esiküljel sellel tarul, kuhu ema ei sattunud. Selle taru vaatan nüüd hoolega läbi ja võtan maha kõik emakupud juhul, kui mul on anda omakasvatatud hea ema järglase kupp. Kui seda ei ole, siis tuleb jätta kõige ilusam kupp ja pere hakkab peale ema koorumist tööle. Teist taru laiendan tugevasti ja võtan ka maha kõik emakupud igaks juhuks. Olgugi, et tegelikult peaks see pere ise hävitama kõik emakupud ja hakkama tööle aga see ei pruugi kehtida segavereliste tigidate mesilaste korral. Sülemlejate perede korral on õigem võimalikult vara emad ära vahetada, sest noore emaga pere enam sel aastal ei sülemle.